

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACTIUNEA ŞI ADMINISTRATIUNEA:
BRAŞOVŪ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI

Pe unŷ anŷ 12 flor., pe şase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România şi străinătate:
Pe anŷ 40 fr., pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SË PRENUMERĂ:

la poştă, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

ANUNCIURILE:

Oseria garmondŷ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Solŷori nefrancaote nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămitŷ.

Nr. 3.

Sâmbatâ, 4 (16) Ianuaru.

1886.

Nou abonamentŷ
la

„*Gazeta Transilvanie*”.

Cu 1 Ianuaru 1886 st. v., se începe unŷ nou abonamentŷ. Ia sarcă invitămŷ pe toţi onraţii amici şi sprijinitori ai foiei noastre.

Pretulŷ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ şese „ 6 „

„ unŷ anŷ 12 „

Pentru România şi străinătate:

pe trei luni 10 francoi

„ şese „ 20 „

„ unŷ anŷ 40 „

Rugămŷ pe domniŷi abonemenţi, ca să he-voiască a-şi reînoui de cu vreme abonamentului, ca să nu se întrerupă expediţiunea ŷiarului.

Domniŷi ce se vorŷ abonă din nou sêbinevoiescă a scrie adresa lămuritŷ şi a arêta şi postaltimă.

Abonarea se pôte face mai uşcŷ şi mai repede prin mandate postale.

Abonaţilor de pân’acum li se recomandă a însemna pe cuponŷ numărulŷ fâşiei sub care au primitŷ ŷiarulŷ.

Administraţiunea.

1885 — 1886.

II.

Braşovŷ, 3 Decembre 1886.

Cu sistemulŷ de defăimare adveării nêmului nostru au ajunsŷ departe, aşa de departe încâtŷ ei înşişi privindŷ seriosŷ la fapte lorŷ trebuie să se înspăimante.

Nu numai odată ni s’a oferitŷ casiunea sê vorbimŷ cu persoane distinse din soetatea maghiarâ, cari, cetindŷ ŷilnicŷ în press maghiarâ sistematicile defăimări îndreptate contra Românilorŷ, au exclamatŷ, ruşinându-se fa’ cu noi de ceea ce au cetitŷ: „Ez már mégis gen sok!” (acêsta totuşi e prea multŷ).

Curentulŷ şovinistŷ şi teroristŷ maghiarŷ de ađi este însê atâtŷ de puternicŷ şi ciezătorŷ, încâtŷ nimeni dîntre Maghiari, nici ciar uniculŷ Mocsary Lajos, care la 1879 a arătŷ conaţionalilorŷ sêi in dietă câtŷ de perniciosă este cărarea, pe care au ipucatŷ, nu ma cutêză alŷ combata pe faţă şi a pleda sincerŷ şi hotăritŷ pentru o politică conciliantă faţă cu naţionalităţile nemaghiare.

Dêcă în mâhnina şi durerea nstră ne redicămŷ noi însine vcea spre a ne pêrâ în contra loviturilorŷ, ce ni se aplică din lrepta şi din stânga de puternicii ŷlei, sarŷ toţi supra-ne ca la comandă şi ne inultă în modŷ celŷ mai murdarŷ declarându-ne de ômenŷ ir’ de onôre şi de trădători de patriă.

Lucrarea acêsta istematică de defăimare a caracterisatŷ o fără voiăşile trecut de minune unulŷ din organele actualului ministu-preşedinte, întrunŷ articolŷ despre Transilvanie ŷicândŷ, că ea consistă în „nisuiŷta le a descoeri în modŷ artificialŷ trădători de patriă.” („Iester Lloyd” dela 22 Decembre n. 185.)

Câtŷ de departe au ajunsŷ creaturile guvernului şi fanaticii din opşiţiune cari emulêză cu ei, spre a-şi câştiga o têtă poularitate între massee maghiare, vomŷ încerca s’arâta cu ajutorulŷ unui esemplu scosŷ din înêmplările cele mai recente.

Cetitorii noştri cunoscŷ iudta discusiune ce s’a încinsŷ în foile maghiar in pricină, că câţiva Români, cetăţeuŷ cu stăi şi independenţi din Cluşiu, au declaratŷ, că vorŷ să se asocieză spre a forma pe acţiŷi uuŷ institŷ de creditŷ şi economii în Cluşiu „pentru ca ŷi cu înlesnire să fiă ajutoratŷ poporulŷ econocŷ din comitatulŷ Cluşiulei la întreprinderile economice şi să i se dea unŷ impulsŷ spre esvoltarea spiritului economicŷ.”

Dêcă institutele de banŷ fundate şi susţinute de acţiunari maghiari în Cluşiu au corespunsŷ tuturorŷ recerînzelorŷ de mai susŷ, atunci n’au a se teme de concurenţa noului institutŷ ce voiescŷ alŷ înfiinţa Româniŷi şi acesta din urmă mai curêndŷ sêu mai târđiu va trebui să cadă, dêr dêcă n’au corespunsŷ, precum ne tememŷ, dêorece poporulŷ românŷ din comitatŷ sêrăcesce pe ŷi ce merge muncindŷ pentru marii proprietari unguri, cari se rêsfaţă cu tôte deliciarile vieţii în „centrulŷ culturei maghiare”, — atunci noulŷ institutŷ „Economulŷ” este la loculŷ sêu şi dêcă îlŷ vorŷ conduce ômenŷi cu sêmţŷ pentru adevêratele trebuinţe ale poporului, va fi spre binele patriei.

Acêsta însê nu se potriveşte în cadrulŷ sistemului de defăinare şi nu corespunde tendinţelorŷ d’a sugrama ori-ce desvoltare de sine stătătoare în sinulŷ poporului românŷ.

Nu le-a fost de ajunsŷ adversarilorŷ noştri, că au spartŷ societatea tinerimei române şi au alungatŷ pe profesorulŷ de limba română dela universitate, ci vinŷ acum şi se declară stăpâni şi peste averea cetăţenilorŷ independenţi, prescriindu-le cum să nu se folosescă de ea spre binele lorŷ şi alŷ obşteŷi în care trăiescŷ.

Organulŷ maghiarŷ alŷ ministrului-preşedinte găsesce deodată, că Româniŷi din Cluşiu vorŷ să facă „agitaţiuni naţionale pe acţiŷ” şi cođiţele din Cluşiu strigă ca nisce smintiţi, că Ungurii nu vorŷ suferi „banŷ românesce” în Ungaria.

Tablou! la începutulŷ anului 1886.

Din peninsula Balcanică.

Nota colectivă ce au adresatŷ o puterile cabinetelorŷ din Belgradŷ, Sofia şi Atena se pare că îngreuiază situaţiunea. Nici unulŷ din statele balcanice nu suntŷ dispuse a se desarma, ba după cum spune o telegramă din Atena, Grecia va refusa formalŷ a se desarma.

Nu mai puţin spiritele în Serbia se aprindŷ totŷ mai multŷ pentru continuarea rêsboiului. Tôte deputaţiunile, care mergŷ în numele districtelorŷ să esprime devotamentulŷ populaţiunei pentru ţeră şi dinastiă, cerŷ continuarea rêsboiului. Şi după cele ce se ntemptă în Serbia, putemŷ crede, că atâtŷ regele câtŷ şi guvernulŷ vorŷ fi siliţi să cedeze presiunei poporului. Deja se telegrafiază din Belgradŷ, că antêia chemare, care fusese concediată, e convocată pentru ŷiua de 24 Ianuaru ca să continue exerciţiile de arme şi va sta sub arme pe timpŷ nedeterminatŷ. Antêia chemare formêză antêia rezervă cu 60 de bataliône în tăriă de 50 până la 60,000 de ômenŷi.

Nici chiarŷ Turciei nu i-a făcutŷ bună impresiune nota colectivă a puterilorŷ. Ea se teme, că desarmându-se şi ea, cestiunile pendente se vorŷ înămoli şi mai tare, şi nu se vorŷ rezolva prin conferinţa din Constantinopole, precum doreşte Pôrta. În cercurile turcesce mai esistă şi temerea, că în casŷ de desarmare a Turciei, nu se va incheia formalŷ pacea între Serbia şi Bulgaria, şi atunci Pôrta ar fi împedecată d’a subscrie actulŷ de pace în numele Bulgariei.

Ce privesce Bulgaria, tôtă armata ei se află sub arme.

Tractările de pace încă nici n’au începutŷ, şi nici chiarŷ oraşulŷ, unde să se întrunescă delegaţiŷi pacci, nu este cunoscutŷ până ađi. După scrierile telegrafice din urmă, câştigă totŷ mai multă siguranţă sgomotulŷ, că delegaţiŷi se vorŷ întruni în Bucuresce, şi acêsta la dorinţa esprimată de Serbia.

Cu privire la cestiunea rumeliotă, „Pol. Corr.” află din Londra, că în principiu s’ar fi stabilitŷ o înţelegere între prinţulŷ Alexandru şi între Sultanulŷ. Şi anume, prinţulŷ Alexandru să se numescă guvernatorŷ generalŷ alŷ Rumeliei pe cincŷ ani; corpurile legiuitoare ale celorlŷ douê provincii să rămână separate, êr pentru afacerile comune să se alegă de amêndouê delegaţi; cu alte cuvinte instituţiunea delegaţiunilorŷ ca în Austro-Ungaria. Prinţulŷ să numescă pe oficerii armatei rumeliote, dêr dela căpi-

tanŷ în susŷ, oficerii să fiă aprobaţi de Sultanulŷ. Oficerii de gradŷ inferiorŷ să se întrebuinţeze numai în ţera respectivă, êr oficerii superiori în amêndouê ţerile. Pentru achitarea tributului restantŷ, prinţulŷ Alexandru să plătêscă Pôrţii 300,000 funţŷ sterlingŷ. Statutulŷ organicŷ fostŷ-rumeliotŷ să se modifice în modŷ corespunđătorŷ.

Bugetulŷ Ungariei.

În şedinţa dela 12 Ianuaru a camerei deputaţilorŷ raportorulŷ Alexandru Hegedŷs motivă proiectulŷ de bugetŷ pe anulŷ 1886, din care rezultă, că tôte cheltuelile statului s’au sporitŷ şi că ţerii i se dă ca darŷ, pentru anulŷ 1886, unŷ deficitŷ de 14 miliône, mai mare cu 2 miliône ca în anulŷ trecutŷ. Cu tôte astea raportorulŷ recomandă bugetulŷ spre primire.

Lă cuvêntulŷ apoi ministrulŷ de finance Szapáry, care caută să arunce vina deficituluiŷ mai multŷ în spinarea evenimentelorŷ orientale, şi, ca totŷ-dêuna, consolêză pe deputaţi, că se vorŷ afla modalităţi d’a se acoperi acestŷ deficitŷ, şi anume prin vênđarea de moşii ale statului. De o sporire de dări n’a vorbitŷ, pôte că n’a vrutŷ să facă camerei şi acêsta „plăcută” surprindere.

Făcŷ apoi ministrulŷ o comparaţiă între bugetele diferitelorŷ ministere acum şese ani şi în anulŷ acesta.

Bugetulŷ ministrului de interne era în 1880 de 7,500,000 fl., êr suma preliminată pentru anulŷ 1886 este de 10,800,000 fl. Acestŷ plusŷ îlŷ cerŷ parte dotaţiunea mai mare a comitatelorŷ, parte introducerea gendarmeriei, mai departe poliţia capitalei, care se desvoltă în raportŷ cu oraşulŷ, apoi mêsurile sanitare şi altele.

Bugetulŷ ministrului de finance era în 1880 de 7,100,000 fl., în anulŷ acesta e preliminată cu 7,500,000. Partea cea mai mare din plusŷ o cerŷ cheltuelile tribunalului administraţiunei.

Bugetulŷ ministrului de comunicaţiune era în 1880 de 4,700,000 fl., êr pentru 1886 e preliminată cu 5,500,000 fl.

Bugetulŷ ministrului de agricultură, industriă şi comerciu era în 1880 de 1,500,500 fl., êr pentru 1886 e preliminată cu 2,800,000 fl. Plusulŷ se motivêză prin cheltuelile întrebuinţate spre scopuri economice şi industriale, prin cumpêrarea de vite pentru prăsilă ş. a.

Bugetulŷ ministrului de culte şi instrucţiune era în 1880 de 4,700,000 fl., êr pentru 1886 e preliminată cu 5,500,000 fl.

Bugetulŷ ministrului de justiţiă era în 1880 de 9,900,000 fl., êr pentru 1886 e preliminată cu 11,500,000 fl.

Bugetulŷ ministrului honveđimeŷi era în 1880 de 6,400,000 fl., êr pentru 1886 e preliminată cu 7,600,000 fl.

Ministrulŷ găsesce unŷ mare rêu în împrejurarea, că forţe adeseori se trece peste cheltuelile preliminate în bugetŷ. Astfelŷ elŷ promite că va veni în cameră cu unŷ proiectŷ pentru acoperirea sumei de 5,800,000 fl. cheltuiţi peste preliminarile anului 1884, precum şi pentru acoperirea sumei de 3,600,000 fl. cheltuiţi peste preliminarile anului 1885. După ce va constata şi alte cheltueli, va veni ministrulŷ êrăşi cu proiecte pentru acoperire. Êtă unŷ altŷ deficitŷ de peste 9 miliône, pe lângă altele, care cu tôte astea ministrulŷ nu vrea să-lŷ pună la deficitulŷ proiectului de bugetŷ. Se vede că s’a temutŷ să nu se sburlêscă pêrulŷ deputaţilorŷ. De aceea a vorbitŷ multe şi mêrunte, până ce i-a îmbătâtŷ cu apă rece, făcêndŷ-i să creză că nu e deficitŷ.

Şi anume ministrulŷ arată cum sporescŷ venitulŷ rile statului, adecă cu alte vorbe: scimŷ noi de ce cheltuimŷ mai multŷ... pentru că şi stôrceamŷ mai multŷ. Aşa ŷice elŷ, că dările directe au datŷ în 1881 suma de 87,700,000 fl., în 1882 au încursŷ 90,200,000 fl., în 1883, 93,700,000, în 1884 96,000,000 fl. Insuşi ministrulŷ afirmă, că acestŷ sporŷ provine din sporirea dărilorŷ. Ferice de contribuabilŷ dêcă în 4 ani s’au sporitŷ dările cu aprôpe 9 miliône. Prin urmare să nu ne mirămŷ, dêcă peste câţiva ani esecutorii de dare ne vorŷ licita şi sufletulŷ. Câtŷ privesce dările indirecte, au datŷ sume forţe mari şi ele. Ce folosŷ însê, când ţera

are un guvern rău. Nici un altă spor nu veți, decât sporul mizeriei în țară. Vom vedea cum vor fi desbaterile, căci promit a fi interesante.

SCIRILE DILEI.

„Luminatorul“ din Timișoara apare de la începutul acestui an erași de trei ori pe săptămână. Ne bucurăm de acesta sincer și dorim ca nobilele născuțe ale confrăților noștri în lupta pentru românism și dreptate să aibă izbânda la care aspiră împreună cu noi.

—x—

Societatea de lectură a studenților de la școlile române medii gr. or. din Brașov va ține în presă sf. Ioan Botezătorul o *ședință publică*, cu următoarea programă: 1. Cuvânt de deschidere din partea președintelui N. Piția. 2. Familia, ca focar al civilizației, disertație de octavanul G. Rășcan. 3. Alard D. Un ballo in maschera, fantasiă pentru violină cu acompaniament de pian, executată de octavanul E. de Lemeni. 4. Controversa: a. Este ambiția un rău pentru om? tractată de septimanul C. Popu. b. Este ambiția un bine pentru om? tractată de octavanul G. Popa. 5. Năvălirea Mongolilor în Transilvania, temă istorică, de octavanul M. Mureșianu. 6. Solo de pian, executat de octavanul N. Dima. 7. Imormântarea la Români, disertație de octavanul A. Perșinariu. 8. Condamnarea strugurelui, poezie de A. Pann declamată de octavanul I. Bidu. 9. Sturmgeschwörung de Dürner, cor bărbătesc. La această ședință, numita societate invită cu toată onoarea pe publicul român din Brașov. Oferte mărinimose vor fi primite cu mulțumiri. Începutul la 7 ore seară.

—x—

Din *Bozovič* i se scriu „Luminatorului“ următoarele: Notarul *Edmund Besseney* în seara de anul nou fiind în casina germană de aici, unde jumătatea membrilor sunt români, dimineața pe la șase ore, în beția sa, după ce totă noaptea își petrecu cu tovarășii săi, avu cutanța a scote din cadrul său tabloul: „Trecerea armatei române în Dobrogea“ și „Bătălia de la Opanez“, ce se aflau în localitate, și a le mângi cu vâpselă neagră în cătu acelea acum nu se mai pot folosi, ci trebuie delăturate, de ore ce sunt de totu ruinate. . . Besseney uită de declarația pe odată în birtu o dede fostului solgăbiru *Szántó*, cumcă deșul e *slovac* și nime din moșii strămoșii lui nu a fost maghiar. În urma faptei notarului d'abia așteptaram adunarea generală, ținută er în 3 l. c., când apoi aducându-se cauza aceea înainte, și după ce se spală respectivul cum merită și i se califică faptul nu numai din partea membrilor români, ci și a neromânilor, fu unanim eschis din societate, îndrumându-se comitetului, ca nici pe viitor să nu-l premese vre-odată ca membru; totu d'odată fu îndatorat comitetul, ca acele tablouri să le cumpere din nou. — Ce și-a căutat „patriotul“ făurit, și-a găsit. Cei din alte părți pot lua exemplul de la *Bozovič*, cari merită totu respectul.

—x—

Foile ungurești mai pomenesc întră împărăția „Kulturgyletului“ pe următorii fii rătăciți, pe cari îi publicăm cu „patrioticele“ lor nume: *Miklea Trifon*, *Oltián László*, *Rudeu György*, *Prostean Miklós*, *Frantiu Miklós*, *Vantsa Octáv*, din Lugos; apoi pe *Bodesku Iános*, *Georgiu Antal*, din Bistrița. Dumneșu să ierte!

„Foișóra“ este numele unui diar nou literar pentru răspândirea cunoștințelor folositoare și a iubirii de carte între popor, ce a început la 1 Ianuarie să apară în Sibiu sub redacția d-lui *Gr. Sima alu lui Ionu*, avându ca primu colaborator pe d. *I. Popu Rețeganu*. Este la 1 și 15 a fiă-cărei luni. Prețul abonamentului este de 4 fl. sau 14 franci pe an. Li urăm viață lungă!

—x—

Protocolistul *Gavriľu Martinu*, de la judecătoria din *Biserica-Albă*, fu transpus la judecătoria din *Kubin*, în nordul Ungariei între *Toñți* (Slovaci). — Se vede că așa ceru interesele de maghiarizare.

—x—

Printre nouele numiri în ordinele române naționale, cari vor apăre de anul nou, semnalăm, dice „România Liberă“, pe aceea a d-nului *Gréard*, rectorul Universității din Paris, gradul de „Mare Cruce alu Coronei“, și a d-lui doctor *Siredey* la gradul de „Ofițer alu Stelei“. Doctorul *Siredey* este medic-șef alu spitalului *Lariboisiere* și unu din filo-românii cei mai infocați; elu a îngrijit cu doctorul *Lanelongue* pe *Gambetta* în bóla care l'a luat, și totu elu îngrijesce mai pe toți Români călători, cari se duc bolnavi la Paris.

—x—

Regele Bavariei petrece în Paris, sub numele conte de Berg, ca să ncerce a face unu împrumut de mai multe milioane pentru regularea afacerilor sale financiare. Se scie, că *Regele Bavariei* e dator vëndut și debitorii săi au cerut deja și licitarea averii sale.

—x—

„Gazetta di Torino“ publică în numărul său de la 4—b Ianuarie, că în curând la *Madrid* va fi unu proces sgomotos între familia regală a Spaniei și unu fiu natural alu lui *Alfonso XII*, făcutu cu o forțe cunoscută cântăreț română, care a debutat pe scenele teatrelor italiene, care s'a ridicat forțe susu în stima cunoștințelor, și care ađi cere familiei regale partea, ce se cuvine unui fiu natural alu unui rege spaniol.

—x—

În *Triestu* încetându colera cu totul, Ministrul austriac de comerț și-a revocat ordinul, prin care oprise transportul din *Dalmatia*, dér mărfurile aduse de acolo, îndată după sosire, se vor desinfecta.

Școlile superioare din Ungaria.

În anii din urmă a început ministru de culte ungureșu a da mai multă atenție învățământului superior și acesta a făcut o nu atât de dragul progresului, ci mai mult în scopul de a propaga spiritul maghiarismului în toate școlile secundare nemaghiare. Spre a ajunge la acestu scop a adus o lege forțe aspră față de școlile naționalităților. După această lege centralizată și maghiarizată se conduc astăzi școlile secundare atât ale statului, cât și ale confesiunilor. Școlile confesionale și mai ales cele românești simt mai tare asprimea dispozițiilor legii pentru școlile secundare, pentru că acelea fac în multe privințe pretensiuni esorbitante. Scopul ce și la propus ministru ungureșu când a creat această lege a fost, ca să delatereze încetul și pe nesimțite din școlile secundare nemaghiare limbile nemaghiare și să le înlocuască prin cea maghiară. Până acuma au și început inspectori ungureși pentru

școlile secundare a face pretensiuni mari în favorul limbii maghiare cu deosebire la examenile de maturitate (bacalaureat). Aceste pretensiuni se vor mai mari din anu în anu, la pretensiunile nu se vor opri la pretensiunile actuale. În raportul său despre școlile superioare ministrul instrucției publice spune, că după ce a dat o nouă lege pentru școlile secundare, pe baza căreia candidații de profesură pentru școlile secundare vor căpeta o pregătire nouă în sensu „patriotic“, sunt constrânși să și facă studiile la Universitățile din patriă; în scurtu timp are de gând a așerne unu proiect de lege pentru înființarea unei a treia Universități maghiare. Ministrul arată în raportul său din anul acesta ce politică a urmat guvernul pe terenul instrucției superioare. Din datele statistice ale raportului scotem următoarele, ca mai importante:

Numărul școlilor secundare era în 18-3/4 177, cu 9 mai mult decât în 1869, cu una mai puțin ca în 1883. Din 1869 s'a ridicat numărul școlilor complete de la 68 la 106, era alu celor necomplete a scăzut de la 109 la 71. Raportul dintre gimnasilor și dintre școlile reale s'a îmbunătățit în favoarea școlilor reale. În anul 1869 erau gimnasilor 86.9 procente era școlile reale 13.1 procent; gimnasilor au scăzut la 84.8 procente era școlile reale au crescut 15.2 procente. De la 1869 s'au înmulțit gimnasilor și școlile reale de stat de la 95 până la 117, era școlile confesionale autonome au scăzut de la 73 până la 60.

Numărul elevilor din școlile secundare s'a înmulțit cu 4799, față de 1869 și face acuma 42,937, scolarii gimnasilor se înmulțiră cu 2609, era cei din reale cu 2190. Mai nefavorabile sunt procente scolarilor cu privire la greco-orientali, mai favorabile cu privire la israeliți.

După limba maternă sunt 58 de procente Maghiari și 18 procente Germani. Numărul profesorilor s'a înmulțit de la 1869 cu 935, așa că acuma face 2673. Din acestu număr cu care s'a înmulțit profesorii se vinu pe profesorii de la școlile reale 14.45 procente. Pentru susținerea școlilor secundare s'a cheltuit pe anul 1884/5 4,252,996 fl. așa déră cu 786,969 fl. mai mult decât în anul 1883. Din suma aceea vinu pentru 150 gimnasilor 3,385,416 fl era pentru cele 27 școlile reale 867,550 fl. Pentru școlile de sub conducerea guvernului vine suma de 3,200,157 fl., era pentru școlile confesionale 1,052,819 fl.

Astfelu stau școlile secundare din Ungaria în privința datelor statistice cu privire la numărul elevilor, profesorilor, banilor ce se spesează pentru întreținerea lor.

Meseriile la noi.

Cuvântul rostit de d. *B. Baiulescu*, ca președinte, la deschiderea producției sodalilor români meseriași în 25 Decembrie 1885.

(Fine.)

Domnelor și Domnilor! Multe, forțe multe sunt de lipsă Românilor, dér mie mi-se pare, că nimica nu este atât de lipsă pentru Români în împrejurările de față, ca o muncă mai bine plătită, ca meseriile său industriași. Ne-am creat până acum profesori, avocați, ingineri și doctori, dér vedeți, că mai toți emigră din patria noastră, căci nu mai e de traiu. Dacă aceștia, cari sunt relativ forțe puțini la număr, nu pot exista aici, atunci ce va face masa poporului nostru de la țară, care e de totu lipsită. Nu facem nimicu a ne apăra în contra serăcării, vedem părinți cu familia grea, cari nu ma-

FOILETONU.

ÎN CARPAȚII ROMÂNII.

Descrițiun din natură și de morăvuri.

(Fine.)

A săpa o pivniță ar fi unu lucru prea greu și vinul totu se bé, fiă elu câtu de rău. Care dintre flăcăi voese să fi de totu galant presentéză dansătoarei sale unu pahar mare plin cu rachiu, în care se află și vre-o câteva buci sdravene de zahar. Acesta nu o desprețuesce nici o fetă, și cu unu suris, ce vădesce aplaus, inghite ea băutura, ce-i întăresce inima. O toaletă anume de balu nu se pôte aștepta aci în munți; dér fiăcare fecioru său fetă, bărbatu său femeă face totu ce-i stă în putere, ca să se infățese în strălucire. Feciorilor le ajunge o vestră sdravenă de flor artificiale, în pălăria, adeseori împodobită cu firicele de hărtia aurii. Pe lângă acesta numeroși nastur de aramă galbenă de pe curelele cele late, incinse preste chimire (său chiar preste cămăși) sunt curățiti câtu se pôte mai frumos, și opincile sunt provădate cu nojite (găitane) noue. Cămașa trebuie să fiă albă ca zăpada.

Fetele, mai tôte voinice, însă mic de statură, partea cea mai mare cu ochi negri și cu păr negru ca pana corbului, întrebuințéză asemenea cea mai mare îngrijire la toaleta lor. Cămașa (ia) cea lungă de pânză torsă de ele însăși este chindisită pe tôte cusăturile cu cele mai felurite figuri de arniciu roșiu. Cercei frumoși

de cositor și flor naturale în păr măresc grațiile lor. Mai plăcute sunt aici garoafele roșii. Dacă mai sunt la îndemână și vr'o doi țigani cu vechile lor viole, jocul pôte începe și îndată se înșiră toți, bătându tare din mână și din picioare, într'o horă.

În intervalul improviséză cântăreții deosebitu talentați câteva versuri din cantecele lor naționale, pe cari le cântă mai mult pe nasu.

Jocurile românești sunt forțe ostenitoare și pretindu plămâni sănătoșe și picioare tari, fiindu că jucătorul trebuie să fiă în continuă mișcare și să se învertesca adesea în cercul celu micu împrejurul său, aci sare jucătorul în sus și bate din călcăie. Déră ei au intrat odată în focu, apoi nu mai pot isprăvi și jocă, curgându-le sudora de pe față, până ce mai cadu jos.

În genere sunt Români aplicați la serioșitate și adeseori lucréză ore întregi fără să vorbescă unu singuru cuvânt. Eră déră s'au inferbentat odată la sărbătorile lor cu unu păharuț în mână, apoi sunt cu voiă bună preste măsură. Pălăria cea mare de păslă o plăcă totu mai tare spre urechia stângă, față li se înroșesce și totu felul de idei bizare se nascu în capul lor. Astfelu au unii minunata virtuositate la astfelu de voiă bună, ca să imiteze purtarea ursului, umblându în pădure. Ei imiteză de minune legănarea din capu, bombănitul său șgariatul cu ghiarele etc., tocma precum face Moșu-Martinu. Mai mare este bucuria, când doi se întelnesc ca urșii și atunci imiteză și lupta, până ce în fine ambii luptători zac sub masă și până ce masa in-

săși spre nemărginita plăcere a tuturor se răstornă cu tôte sticlele și paharele de pe ea. Din fericire astfelu de glume numai arareori degeneréză așa de tare, ca din ele să se nască bătăi.

Forțe triste fețe se vedu, când ordinul de convocare la miliția străbate până în singuraticele văi ale munților și chiamă pe viguroșii flăcăi munteni dela pănicile lor turme la arme. Care dintre flăcăi pôte fugi, fuge pentru ca să nu fiă supus disciplinei viguroșe în casarmă. Unu se bagă servitoru pe puțină simbră în ținuturi depărtate, altu stă cu lunile ascunsu în pescer și în crepăturile stâncilor din munți și trăsese din bucițele ce i le dau la ocaziune pe sub ascunsu păstori miloși. Dacă tôte acestea nu ajută nimica, atunci ei își plăca capul și se dau în mâna sorții. Cu plânsete îi însoțesc numele până în orașul tare depărtat. Ele le umple straița cea de pânză, pe câtu se pôte cu de ale mănării și la despărțire le îndesă în mână și câte unu galben, ce l'au putut păstra, pentru ca să se tracteze la ocaziune pe sine și pe severul suboficeru, (sergentu) până ce se dedau totu mai tare cu dura viață soldătescă. Unu cașu său uu cașcavalu cinstit la vreme face, ca niscaiva greșeli mai mici ale recrutului în serviciu să nu i se tacese așa aspru. Pe câmpul de exercițiu au instructorii multu, multu năcasu, până ce facu pe neîndemânicul flăcău să înțelegă: „la drepta său la stânga împrejur!“ În anii de mai înainte se adresau bieții părinți la boerul, pe a căru moșă se afla stăna, pentru ca acesta să caute a le elibera într'unu modu său

ducă economia lor de câmp, căci nu o au, și fii devin unuși servitor, altul proletar. Eu nu văd alt mijloc de scăpare din această miserie, decât meseriile, aplicarea copiilor români la meserii.

Mi-va obiecta — poate — cineva că și maestrilor, le merge ași rău, căci a venit epoca fabricelor. Așa este! Pentru noi Români însă epoca industriei mică încă nu a trecut. În toate țările luminate există industria mică și se luptă prin calitatea manufecturilor cu industria mare. Aici, înaintea noastră, se formează vădându cu ochii cete de industriași străini, în parte mare susținuți de Români, și noi să nu putem înseila o pepinărie de mestrul de tot felul?

În mai multe locuri ale țării s'au făcut și se fac societăți de sodali și de meseriași. Avem de lipsă însă o însuflețire. Mare însuflețire pentru cauza noastră a produsă fapta neperitoare a nemuritorului comerciant Dimitrie Andronicu, care a dăruită totă averea sa de o sută de mii de florini v. a. pentru formarea meseriilor la Români.

Din fundațiunea Andronicu s'a început deja în anul trecut să se împartă parte premii învățăcelor, parte stipendii sodalilor români, în suma de o mie fl. Este mare această sumă, dăr relativă la trei milioane de Români de dincoace, și la multe lor trebuințe e încă nesuficientă, dovadă că, în cercul Asociațiunii noastre, care se întinde până prin mijlocul Transilvaniei, numai două premii și un stipendiu s'au putut oferi.

De aceea mereu, la fiă-care ocaziune, trebuie să vă întonez necesitatea, ca să ne veniți în ajutor pentru ca să ne faceți posibilă ajungerea scopului Asociațiunii noastre. Vă rugăm dăr și de aștădată, să faceți propagandă în cercurile D-Vostre, ca să măriți numărul aderenților nostri; Vă rugăm să aduceți micul sacrificiu și să Vă faceți membri ajutoari ai societății noastre, pentru ca cel puțin prin taesele anuale de membri să sporii micul nostru fond. Nu v'asți molesta la fiă-care ocaziune cu astfel de cereri, carl au devenit stereotipe, dăr nu vă puteți imagina, cu ce dificultăți ne luptăm. Nu sunți două săptămâni de când am avut ultima ședință a comitetului în care cu durere am trebuit să constatăm, că nu putem înainta din cauza lipsei de mijloce. O hărta ne venise dela On. comisiune a școlii comunale de meserii, prin care ne cerea didactul pentru 76 învățacei, câte 4 fl. v. a. de unuși. Pe cât timp acești învățacei se instruiu în șola română gremială de seara, nu plătăm nimic, opriți a mai cerceta această șola, trebuie să plătim didactul. Neputând satisfacere cererea, am rămas în mărmuriți. Eram îngrijați de acesta și de altele, carl nu sciam cum să le mai îndrugăm până la anul procim și mai că nu mai sperăm că vom pute birui afacerile până atunci. Acești ne-a indemnă a face apelulă amintit.

Dăr mare e Dumneșeu, unde e nevoia mai mare acolo e Dumneșeu mai aprăpe! S'a aflat în depărtare mare de noi un bărbat marinos cu o inimă via română, *care bate — de sigur —* cu mai multă înlocare pentru bietul popor român de dincoace, care se luptă cu tot felul de năcasuri. Acel suflet no bilă ne-a luat grija cea mare. A răspuns la apelul nostru, făcut cu ocaziunea Sărbătorilor Crăciunului, vădându că vrem să scotem poporul din neșas și din săracie, vădându lipsa de mijloce bănesci, a răspuns dăr la apelul trimițându-ne o sumă însemnată pentru fondul nostru. Astfel asociațiunea noastră a primit un cadou frumos de sfințe sărbători în suma de 1220 fl. v. a. Nobilul donator ne-a cerut să renăm necunoscut și sub totă anonimitate, nu vă pot cer spune numele acestui prea demn bărbat. Domnia-Sa și-a câștigat recunoștința neuitată a tuturor Românilor și în specială a noastră, carl stăm în frunte societății; îi datorim stimă și recunoștință, fiindcă prin donațiunea sa a pus o temelie sigură la fondul Asociațiunii noastre. Decă mă simți dator a aduce și aici în fața Dumnia Vostre la această ocaziune profunda noastră mulțamită. (Aici a urmat un să trăsca repetat R.)

Într'altul pe fiul lor cel nu pré destoinic de serviciul militar. Bucuros dedeu ei tot felul de daruri de prețiu, pentru ca să înduplece, pe domnul de pământ în favorul lor. Cu tôte acestea ei se înșelau le multe ori în speranțele lor, și de aici pôte să răgă originea proverbul românesc: „Parola boerescă e nincună golă.“

În timpul mai nou, când și în România s'a introdus armarea generală, eliberarea de serviciul militar este cu multă mai grea. În timpul mai nou s'a dezvoltat spiritul rășboinic și în poporul român mai tare și Români au stat alături cu oștirea unei mari puteri în rebelul ca demn aliați. Acești au și fost, cerl prin eroica saltare a redutei dela Grivița, au contribuit mult, forțe multă la căderea Plevnei.

Decă a trecut cu norocire timpul serviciului militar, alergă flacăi erăși toți voioși în munți și apucă în loc de pușcă pacnica măciucă ciobănescă. Cu turmele lor se duc ei până la vărurile cele mai înalte, pe carl soroșele necontenit le luminează și le încălșese. Acolo își află ei eră neschimbate tôte locurile lor favorite; și cântându din flăer sfințesc de nou timpurile vesele ale libertății din munți.

W. Hausmann.

* Sperăm că vom primi și continuarea acestui tratat, dela discursul naturalist d. W. Hausmann, carl trăsese în mijlocul nostru și care, deși German de origine, simpatise mult cu poporul român.

Red.

Eră sutele de copii români șermani dela meserii, carl se folosesc primindu haine din paralele dărute, ilu vorb binecuvânta în totă viața lor.

Domnelor și Domnilor! Mi-am implinit prin aceste expresiuni de recunoștința cea mai scumpă datoră. Mi mai rămăne, înainte de a termina, se mulțamesc și Domnilor Dimitrie Hernea, Diamandi I. Manole și unui altu domn anonim, carl au dăruiți câte o sută fl. v. a.

Numai aceste generose daruri ne-au ajutat să putem îmbrăca 45 învățacei cu haine pentru timpul greu de ernă. Altor Domni, carl ne-au trimis sume mai mici pentru vestiminte copiilor dela meserii, ne rezervăm ale exprima mulțamita în alt mod.

Cu acesta am terminat și vă rog să binevoiți a asculta cu multă indulgență și fără critică severă producțiunea ce se începe.

Reprezentățiune teatrală.

Țera Oltului, la sfârșitul anului 1885 st. v.

Onorate d-le Redactori! Țera Oltului numită într'o versiune populară „Țera de ocară“ nu în tôte se pôte numi astfel.

Prin grău găsesoi și neghină, dăr grăul, grău rămăne, și pânea făcută din el e bună. Țera Oltului e eră frumoșă, populațiunea ei e curată româneșă, și acesta în dezvoltarea ei pe orice teren pôte fi mândră (numai voință să fie. Intunerecul să facă loc luminei în țera de unde a eșit un George Lazaru, și atunci versiunea „Țera de ocară“ se perde în „Țera de fală“ pentru nemul nostru din acest ținut. Astfel meditam eu în duruitul căruțului, ce mă aducea pe la cântatul cocoșului din satul vecin al Oltului, Voila, unde alergasem pentru a mi uita câteva momente de necazuri și a mi petrece la reprezentațiunea teatrală împreună cu petrecere socială de joc, pusă la cale din partea corpului învățatorescu al școlii centrale grănițarescu din această comună.

Corpul învățatorescu din Voila, înmulțit de trei ani încôce prin instituirea și a unei învățatoresce, de doi ani acum arangieșă regulat câte o reprezentațiune în teatru seu în alte producțiuni cu scopuri filantropice.

Meritul la aceste întreprinderi folositoare este a se atribui bravilor învățatori dela această șola și membrilor eforiei școlare, carl îmbărbăteșă și dau sprijinul recerut.

Reprezentățiunea teatrală împreună și cu petrecere, care a avut loc Duminecă după Crăciun în 29 Decembrie a. c. st. v. în măreșul edificiu școlar din Voila, a reușit cu deplină mulțamire, atât în cea ce privește partea morală a lucrului cât și în cea materială. Membrii diletanți, între carl am vădu și elevi de șola și omeni din popor, s'au purtat bine; publicul participante încă nu a rămas dator cu sprijinirea acestei întreprinderi, dovadă împrejurarea că publicul nu mai încăpea în sala cea mare din catul școlii, fiind silit de parte din el a asculta din coridor. Inteligența din cele mai îndepărtate comune a alergat ca să pună câte o petricică la scopul nobil al acestei întreprinderi: ajutorarea elevilor miseri dela această șola și a învățecilor aședați la diferite meserii în Brașov. Dintre compatrioți am vădu pe Ilustritatea sa d-lu Francisc Schreiber, inspectoru regiu de șole și pe Herszenyi Imre pretorele acestui cerc.

Piese reprezentate, anunțate deja în colonele acestui prețiu diar, au fost: Rusaliile, vodevile într'unu act de V. Alesandri și Vlăduțul mamei, comedie într'unu act de I. Lupescu.

Cu permisiunea d-lor interpreți ai diferitelor roluri din aceste piese, mi iau voe a le reflecta după mica mea pricepere numai câte ceva la fiecare. În Rusaliile d-lu Nicolau Ludu, — vechiu diletant — a prezentat cu deplină siguranță și bine pe Galuscu profesorul satului. Nu mai puțin d-lu Nicolau Popu pe vornicul de sat — numai cât era prea iute ceea ce nu prea corespunde cu vorneșă; pe vornicul să-lu caracterizeze mai mult moderățiunea, bunul tact și naturelul aședat. Pe Susana, vorneșă a reprezentat-o forțe bine d-șora Maria Turtureanu, dovadă aplausele, carl numai incetau făcându să repeteze unele momente din rolul d-sale. D-nii George Dobrinu, subprefect și Gavrilă Popu fruntaș țeran încă ș'au cunoscut chemarea.

În Vlăduțul mamei: D-nul Nicolae Popu a dat perfect pe cel care bucovna n'a învățat și umblă la insurat. Bine a jucat pe bătrănelu pădurar d-lu George Dobrinu, D-lui Ludu ca tănăr boer și d-șorei Turtureanu ca fiică a pădurarului nu li-au lipsit nimic, care să mai fie de dorit.

După reprezentațiunea a urmat în o altă încăpere a școlii parteru petrecerea cu joc, care a durat până aprăpe de ziua.

Astfel de întreprinderi folositoare dea D-șeu să fie, și să și ia avânt în cât se pôte mai multe comune din țera Oltului. Teatru și șola superioară pentru dirigerea dulcei noastre limbi; să dăim dăr pe umerii școlilor noastre din țera Oltului și câte o astfel de șola practică socială, căci numai așa dovedim, că trăim în secolul luminei. Așa să fi!

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu Gaz. Trans.)

BERLINU, 15 Ianuaru. — Dieta Prussiei a fost deschisă eră de cătră Regele și împăratul Wilhelm. În discursul tronului Regele mulțamesce poporul prussian pentru ovațiunile, ce i le-a făcut cu ocaziunea jubileului de 25 de ani ai domniei sale; accentueșă relațiunile amicabile ale Prussiei cu tôte statele, deplina încredere a Regelui în durabilitatea păcii ce-o crede asigurată. După ce enumără programa lucrărilor parlamentului, dăce mesagiul tronului, că împrejurarea, după care elementul german se vede respins și scurtat prin elementul polon în unele provincii austriace (?) impune guvernului datoria de a luă măsuri, pentru a asigura existența și dezvoltarea populațiunii germane.

PARIS, 15 Ianuaru. — Mesagiul președintelui Grèvy apelă la membrii camerei deputărilor să formeze o majoritate, care să sprijineșă guvernul și care este o necesitate neapărăată; Mulțamesce armatei pentru vitejia, cu care s'a purtat în compania din orientul cel mai îndepărtat (Tonchinu.) S'a proclamată amnestia generală pentru crimele politice.

DIVERSE.

Buzele iarna. — Pe timp rece, multe persone suferă de usturime de buze. Se pôte cineva scăpa de această suferință, seu a împușina durerea în chipul următor: Se spală buzele cu apă caldă; se șterg cu o până môle încălșită puțin, apoi se unge cu puțină pomadă canforată. După o oră se șterg din nou buzele și se ung cu glicerina. Acest procedeu are încă avantajul de a face buzele moi și rose. Personele susceptibile de a avé buzele aspre, este bine să ia precauțiuni mai înainte de a eși în aer rece, ungându buzele cu glicerina.

**

Care este orașul cel mai mare? — Londra, capitala Angliei. Acestă metropolă a Britaniei mare se estinde pe un teritoriu de 45 miluri pătrați, locuit de cinc milioane de omeni, între carl se cuprind două milioane de străini din tôte părțile lumii. În Londra sunți mai mulți rom. catolic decât în Roma, mai mulți irlandesi, decât în Dublin, capitala Irlandiei; mai mulți Scoți decât în Edinburg, capitala Scoției; și mai mulți agricultori decât locușii în trei districte Devon, Varvichiere și Durham laolaltă. În fiă-care a cincea minută se întâmplă o nascere și în fiă-care a opta minută un casu de morțe. În stradele d'ou lungime de 1860 miluri germane în fiă-care și se întâmplă câte șapte nenorociri mari. În fiă-care anu se construșă câte nou miluri germane drumuri și căi de comunicațiune și se dădesc 15.000 case noue. În anul 1884 s'au construit 22,110 zidiri noue. Orașul se înmulțese anu de anu cu câte 46,000 omeni, are 1000 de corăbii și 10,000 de marinari. Susține relațiuni cu tôte părțile lumii, și comunicațiunea ei epistolară se urcă anulă la 298 milioane epistole. Di de di vinți și merg pe și sub pământ 2411 trenuri d'a căilor ferate. 1020 omnibuse transportă 56 mil. pasageri. E mai periculosu a umbla în Londra, decât a călători pe calea ferată, seu pe oceanul atlantic. În anul trecut 130 persone fuseră ucise de trăsuri și 2000 rănite. În Londra există vr'o 14,000 poliști; speșele luminațiunii de gazu se urcă pe anu la șese mil. punți sterlingi, adecă 60 mil. florenți; etc.

**

Toaletele domnelor. — Se pare, că confecționarii francesi, carl se ocupă de modele cele noue, vor face să repară în toaletele domnelor colorile vii. În privința acesta, eră o anecdotă asupra modului cum rochiele galbene eșiră la modă acum 70 de ani: D-ra Mars, comediana celebră, se afla la Lyon, unde a doua di după debutul ei vădu spre marea ei mirare venindu dimineța la densa la otelul unuși din cei dintăi fabricanți. — „D-șora, îi dăse elu, eră indiscrețiunea visitei mele, dăr d-ta poți face să deviu bogatu.“ — „Aș fi forțe bucură să te îmbogășescu, răspuse actrița, dăr cum?“ — „Primindu această stofă de rochiă.“ Și numai decăt o desfacu pe masă: era o stofă de catifea de colore galbenă forțe aprinsă. — „Și ce vrei cu această bucată de catifea?“ — „O rochiă, d-șora. Când o veți îmbrăca, totă lumea va voi să aibă o asemenea rochiă. Astfel se va face averea mea!“ — Dăr, domnule, nimeni n'a purtat vre-o dată o rochiă galbenă.“ — „Tocmai de aceea te și rog să faci o rochiă de această colore. Este vorba să o punem în modă! Nu mă refusa!“ Comediana sfârși prin a consimți la ceea ce i se cerea, și cu tôte că era puțin cam îngrijată, luă această stofă și comandă să se facă din ea o rochiă. Când o îmbrăcă și se uită în oglindă, scose unuși țipetu de grășă. — „Nu, nici odată și pentru nimic nu voi apărea pe scenă astfel îmbrăcată.“ Cu tôte acestea ea se decise să apară pe scenă îmbrăcată cu rochiă galbenă. Unu murmur lingusitor, ce se auș în sală, primi această fantasiă. A doua di totu Parisul vorbea de rochiă galbenă a d-șorei Mars. Abia trecură optă zile și prin tôte salonele se vedeau asemenea rochi. Fabricantul lyonesu avusesse dreptate: averea lui era făcută.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 14 Ianuarie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	101.20	Bonuri croato-slavone	103.60
Rentă de hârtă 5%	92.85	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.25
Imprumutul căilor ferate ungare	132. —	Imprumutul cu premiu ung.	117.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	98.70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	127. —	Renta de hârtă austriacă	84.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	112.50	Renta de arg. austr.	84.20
Bonuri rurale ungare	103.97	Renta de aur austr.	112.50
Bonuri cu cl. de sortare 103.75	—	Losurile din 1860	140. —
Bonuri rurale Banat-Timșu	103.75	Acțiunile băncel austro-ungare	871. —
Bonuri cu cl. de sortare 103.60	—	Act. băncel de credit ung.	303. —
Bonuri rurale transilvane	103.60	Act. băncel de credit austr.	236.80
		Argintul — Galbini	—
		impărtașel	5.94
		Napoleon-d'or	10.05 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	63.20
		Londra 10 Livres sterlinge	127.05

Bursa de București.

Cota oficială dela 31 Decembrie st. v. 1885.

Renta română (5%)	87	88
Renta rom. amort. (5%)	93	94
convert. (6%)	84 1/2	85 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	101	102
" " " (5%)	84 1/2	85 1/2
" " " (6%)	96	97
" " " (5%)	80	81 1/2
Banca națională a României	1160	1180
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	16.	17
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.04

Cursul pieței Brașov

din 15 Ianuarie st. n. 1886.

Bancnote românești	Cump.	8.51	Vënd.	8.56
Argint românesc		8.45		8.50
Napoleon-d'or		10.1 1/4		10.05 1/2
Lire turcesc		11.26		11.36
Imperial		10.22		10.32
Galben		5.89		5.94
Scrisurile fonc. Albina		100. —		101. —
Ruble Rusesce		123. —		124. 1/2
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singurate a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Nro. 6050—1885.

3-3.

PUBLICAȚIUNE!

referitoare la ascernerea fassiunilor asupra capitalelor passive.

Acei contribuabili, pe a căroră realitate zac datorii, sunt provocați ca să procure dela subscrișul oficialătolele de fassiune fără întârziere, și provădându-le cu datele recerute, să le așternă totu aceluiași oficialătole, cel mult până în 31 Ianuarie 1886, deoarece fassiunile așternute după deja amintitulă termină nu se vor mai primi, ci din contră se va defige exoffo arunculă generală după darea de venită.

Asceruerea acestoră fassiuni se va adeveri prin o țidulă provădută cu țiuă ascernerii și cu sigilulă oficialătole de dare, carea țedulă, dându-se partidei, — valoréză ca documentă asupra ascernerii fassiunei.

Acei contribuabili, cari plătescă pentru datoriile ce zacă pe realitățile loră, afară de interese pentru capitală, și quote pentru amortisarea capitalulă, sunt obligăți ca să inducă în fassiuni atâtă suma aceea, carea la începută au fostă datori, câtă și suma aceea carea s'a plătită din datorie seu prin amortisare seu în rate; în fine are să mai inducă cametele, cari se plătescă creditorulă anualmente pentru capitalulă de datoriă.

Brașovă, 31 Decembrie 1885.

Oficialătole orășenescă de dare.

Tarifa anunțurilor și inserțiilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia a fl. — cr 10.

Pentru repețiri se acórdă următoarele rabate:

Pentru repețiri de 3—4 oră	10%
" " " 5—8 " "	15%
" " " 9—11 " "	20%
" " " 12—15 " "	30%
" " " 16—20 " "	40%
Dela 20 de repețiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facă în-voiri și reduceri și peste cele înseminate mai sus.

Anunțămă a celor onorați cetitori, cari voră binevoi a se abonă la fôia noastră de aici încolo că avemă încă în rezervă numeră dela începutulă anulă 1885, prin urmare potă să aibă colecțiunea întregă.

Administratiunea „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe linia Predeală-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeală-Budapesta				Budapesta-Predeală				Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	
București	—	—	7.45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Predeală	—	—	12.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Timiș	—	—	1.09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brașov	6.22	—	2.27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Feldiára	7.01	—	2.55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Apatia	7.33	—	3.38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Agostonfalva	8.01	—	4.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Homorod	8.45	—	4.47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hașfaleu	10.10	—	5.42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sighișora	10.29	—	7.37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Elisabetopole	10.39	—	8.01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mediaș	11.54	—	8.21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Copsa mică	12.12	—	9.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Micăsasa	12.56	—	9.47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Blașu	1.30	—	10.02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Crăciunelă	1.45	—	6.20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teiuș	2.11	—	6.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aiadă	2.55	—	7.15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vințul de sus	3.17	—	7.43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Uióra	3.24	—	8.29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Cucerdea	3.31	—	8.29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ghiribău	4.09	—	8.55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Apahida	5.36	—	9.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Clușu	6.08	—	9.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nedeșdu	6.29	—	9.12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ghiribău	6.45	—	10.23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aghirish	7.00	—	12.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Stana	7.26	—	12.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Huedin	7.48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ciucia	8.28	—	8.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bucia	8.47	—	8.31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bratca	9.06	—	8.34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rév	9.26	—	8.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mezö-Telegd	10.01	—	9.34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	10.16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Várad-Velinte	10.37	—	11.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oradia-mare	10.51	—	11.04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
P. Ladány	12.37	—	12.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Szolnok	2.53	—	12.47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Buda-pesta	6.03	—	12.59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Viena	3.00	—	10.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
			10.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
			6.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Nota: Orele de nopte suntă cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI Brașovă.